

Predmet C-77/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

8. veljače 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Fővárosi Törvényszék (Mađarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

21. siječnja 2021.

Tužitelj:

Digi Távközlési és Szolgáltató Kft.

Tuženik:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Fővárosi Törvényszék (Okružni sud u Budimpešti, Mađarska)

[omissis]

Tužitelj:

[omissis]

Tuženik:

[omissis]

Predmet spora:

Digi Távközlési és Szolgáltató Kft.
([omissis] Budimpešta, Mađarska)

Nemzeti Adatvédelmi és
Információszabadság Hatóság (Nacionalno
tijelo za zaštitu podataka i slobodu
informiranja, Mađarska) ([omissis]
Budimpešta)

Upravna tužba u području zaštite podataka
[omissis]

Odluka

Ovaj sud [omissis] pokreće prethodni postupak i Sudu Europske unije upućuje
sljedeća prethodna pitanja:

1. Treba li pojam „ograničavanje svrhe” definiran u članku 5. stavku 1.
točki (b) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja

2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (u dalnjem tekstu: Uredba) tumačiti na način da je u skladu s navedenim pojmom činjenica da voditelj obrade istodobno u drugoj bazi podataka pohranjuje osobne podatke koji su, uostalom, prikupljeni i pohranjeni u ograničene zakonite svrhe ili da, suprotno tomu, u odnosu na istodobnu bazu podataka, ograničena zakonita svrha prikupljanja podataka više nije valjana?

2. U slučaju da se na prvo prethodno pitanje odgovori na način da je istodobna pohrana podataka sama po sebi neusklađena s načelom „ograničavanja svrhe”, je li s načelom „ograničenja pohrane” utvrđenim u članku 5. stavku 1. točki (e) Uredbe usklađena činjenica da voditelj obrade u drugoj bazi podataka pohranjuje osobne podatke koji su, uostalom, prikupljeni i pohranjeni u ograničene zakonite svrhe?

[*omissis*] [postupovna razmatranja nacionalnog prava]

Obrazloženje

Okolnosti spora

- 1 Tužitelj je jedan je od glavnih pružatelja internetskih i televizijskih usluga u Mađarskoj.
- 2 U travnju 2018., tužitelj je u svrhu ispitivanja i ispravljanja pogrešaka stvorio bazu podataka za testiranje pod nazivom „test” (u dalnjem tekstu: baza podataka za testiranje), u koju je kopirao osobne podatke otprilike jedne trećine svojih klijenata koji su fizičke osobe. U drugoj bazi podataka pod nazivom „digiH”, koja se može povezati s internetskom stranicom digi.hu, u svrhu izravnog marketinga pohranio je ažurirane podatke o pretplatnicima na biltene i administratorima sustava koji omogućuju pristup sučelju internetske stranice. Ta baza podataka sadržavala je podatke o gotovo 3 % njegovih klijenata koji su fizičke osobe i korisničke podatke 40 administratora sustava s potpunim ili djelomičnim administratorskim ovlastima.
- 3 Tužitelj je 23. rujna 2019. saznao da se putem internetske stranice www.digi.hu pristupilo osobnim podacima (ime, ime majke, mjesto i datum rođenja, adresa, broj osobne iskaznice ili, ovisno o slučaju, osobni broj, adresa elektroničke pošte i brojevi fiksnog i mobilnog telefona) ukupno otprilike 322 000 dotičnih osoba (297 000 klijenata i pretplatnika, kao i 25 000 pretplatnika na biltene). Upravo je sam haker tužitelja pismeno upozorio na napad porukom elektroničke pošte od 21. rujna 2019. tako što je za primjer preuzeo jedan red iz baze podataka za testiranje i pokazao tehničku prirodu greške. Tužitelj je nakon toga ispravio pogrešku, sklopio ugovor o povjerljivosti s etičkim hakerom i ponudio mu naknadu. Baza podataka „digiH” nije bila pogodena napadom, ali je mogla biti.

4 Tužitelj je 25. rujna 2019. tuženika obavijestio o povredi osobnih podataka, zbog čega je tuženik 8. listopada 2019. pokrenuo postupak službenog nadzora.

5 Odlukom [omissis] od 18. svibnja 2020., tuženik je utvrdio sljedeće:

- (a) Da je tužitelj povrijedio članak 5. stavak 1. točke (b) i (e) Uredbe time što nakon provedbe potrebnih ispitivanja i ispravljanja pogrešaka nije obrisao bazu podataka za testiranje koja je pogodena povredom podataka i koja je izvorno izrađena za ispravljanje pogrešaka, nego je u bazi podataka za testiranje zadržao velik broj podataka o klijentima još gotovo godinu i pol dana bez ikakve svrhe i na način koji je omogućio njihovu identifikaciju te da je neprimjena mjere (brisanje baze podataka za testiranje) izravno omogućila povredu osobnih podataka.
- (b) Da je tužitelj povrijedio članak 32. stavke 1. i 2. Uredbe.

Tuženik je tužitelju naložio da pregleda sve svoje baze podataka koje sadržavaju osobne podatke kako bi utvrdio je li opravdano na njih primjeniti sustav za enkripciju te da ga obavijesti o rezultatu. Također je tužitelju izrekao novčanu kaznu u području zaštite podataka u iznosu od 100 000 000 mađarskih forinti i naložio objavu odluke.

6 U obrazloženju svoje odluke, tuženik se pozvao na sljedeće odredbe Uredbe: članak 2. stavak 1., članak 4. točku 12., članak 5. stavak 1. točke (b) i (e) i članak 5. stavak 2., članak 17. stavak 1. točku (a), članak 32. stavak 1. točku (a) i članak 32. stavak 2. i članak 33. stavke 1., 2., 4. i 5.

7 Tuženik je pojasnio da se Uredba u Mađarskoj primjenjuje od 25. svibnja 2018. i da se obrada podataka pogodenih povredom osobnih podataka (pohrana podataka o klijentima) nastavila i nakon tog datuma, tako da je Uredba u ovom predmetu bila primjenjiva na temelju njezina članka 2. stavka 1. i članka 99. stavka 2.

8 Naveo je da se svrha izrade baze podataka za testiranje (ispitivanje i ispravljanje pogrešaka) razlikuje od prvotne svrhe obrade osobnih podataka koji su pohranjeni u bazi podataka (izvršenje ugovorâ), uzimajući u obzir da je ispravkom pogrešaka također nestala i svrha koja se razlikuje od obrade podataka (ispitivanje i ispravljanje pogrešaka). Stoga je povrijeđeno temeljno načelo „ograničenja pohrane“ jer se nakon ispravljanja pogrešaka nisu obrisale baze podataka.

9 Što se tiče mjera za zaštitu podataka koje se odnose na njihovo zadržavanje, tuženik je prije svega smatrao da se povreda podataka može pripisati ranjivosti, koja je već dugo bila poznata i popravljiva, sustava pod nazivom „Drupal“, koji je tužitelj upotrebljavao za upravljanje sadržajem i čije nedostatke nije ispravio jer raspoloživi paket za popravak nije bio služben. Na temelju stručnog izvješća o sigurnosti informacija koje je dostavljeno u postupku, tuženik je pojasnio da se povredu sigurnosti moglo popraviti odgovarajućim računalnim programom, uz periodičko praćenje ranjivosti i uz odgovarajuću enkripciju, ali da je tužitelj povrijedio članak 32. stavke 1. i 2. Uredbe jer nije poduzeo takve mjere.

- 10 Tuženik je tužitelju također izrekao novčanu kaznu u području zaštite podataka u skladu s člankom 83. stavkom 2. Uredbe i određenim odredbama az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényja (Zakon CXII iz 2011. o samoodređenju u području informacija i slobodi pristupa informacijama).

Predmet spora:

- 11 Tužitelj je protiv tuženikove odluke podnio tužbu u upravnom sporu.
- 12 U pogledu načela „ograničavanja svrhe” tužitelj tvrdi da su podaci o klijentima preneseni u pogodene baze podataka bili zakonito prikupljeni u svrhu sklapanja ugovora o preplati u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) Uredbe te da se ta svrha nije promijenila izradom baze podataka za testiranje koja je pogodjena povredom podataka. Tužitelj je izradio bazu podataka za testiranje kako bi pohranio podatke za potrebe dalnjeg raspolažanja njima u prvotne zakonite svrhe zbog kojih su prikupljeni. Stoga izrada baze podataka za testiranje, odnosno pohrana prikupljenih podataka u drugom unutarnjem sustavu, nije neusklađena sa svrhom prikupljanja podataka. Prema njegovu mišljenju, načelo „ograničavanja svrhe” ne upućuje na to u kojem je unutarnjem sustavu voditelj obrade podataka ovlašten obradivati zakonito prikupljene podatke, kao što navedeno načelo ne zabranjuje ni kopiranje zakonito prikupljenih podataka. Tužitelj tvrdi da područje obrađenih osobnih podataka nije prošireno izradom baze podataka za testiranje i da, ako su izrada ili održavanje potonje baze podataka možda povećali rizike za sigurnost podataka, to se ne može smatrati povredom temeljnog načela, nego, u najgorem slučaju, pitanjem sigurnosti podataka u smislu članka 32. Uredbe. Stoga smatra da se nije povrijedio članak 5. stavak 1. točka (b) Uredbe zato što su se podaci o klijentima koji su pohranjeni u zakonite svrhe također čuvali u bazi podataka za testiranje.
- 13 U pogledu načela „ograničenja pohrane” tužitelj tvrdi da cilj obrade podataka o klijentima nije bilo ispravljanje pogrešaka, tako da se razdoblje pohrane podataka ne može odrediti završetkom ispravljanja pogrešaka. Stoga, nije povrijedio zahtjev ograničenja pohrane time što nije obrisao bazu podataka za testiranje odmah nakon ispravljanja pogrešaka, s obzirom na to da je imao pravo pohraniti podatke koji postaje u bazi podataka za testiranje na način koji omogućuje identifikaciju ispitanikâ, neovisno o ispravku pogrešaka. Stoga mu se također ne može pripisati povreda članka 5. stavka 1. točke (e) Uredbe.
- 14 Tužitelj je od suda koji je uputio zahtjev zatražio da Sudu Europske unije uputi zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi, među ostalim, na navedena pitanja.
- 15 Tuženik je zatražio da se odbiju tužiteljevi zahtjevi. Smatra da u predmetnom slučaju ne postoji nikakvo relevantno pitanje koje može biti predmet zahtjeva za prethodnu odluku.

Relevantno pravo Unije

- 16 U skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (b) Uredbe, koji se odnosi na načela obrade osobnih podataka, ti podaci moraju biti prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama; daljnja obrada u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe, u skladu s člankom 89. stavkom 1. ne smatra se neusklađenom s prvotnim svrhama („ograničavanje svrhe”).
- 17 U skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (e) Uredbe, osobni podaci moraju biti čuvani u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanikâ samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih se osobni podaci obrađuju; osobni podaci mogu se pohraniti na dulja razdoblja ako će se osobni podaci obrađivati isključivo u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe u skladu s člankom 89. stavkom 1., što podliježe provedbi primjerenih tehničkih i organizacijskih mjera propisanih ovom Uredbom radi zaštite prava i sloboda ispitanika („ograničenje pohrane”).

Relevantno mađarsko pravo

- 18 U Mađarskoj je Uredba na snazi i primjenjuje se od 25. svibnja 2018. Upućena prethodna pitanja odnose se na njezinu primjenu.

Razlozi zbog kojih je potreban zahtjev za prethodnu odluku

- 19 Pitanja u pogledu kojih sud koji je uputio zahtjev od Suda Europske unije traži smjernice odnose se na tumačenje načela ograničavanja svrhe utvrđenog u članku 5. stavku 1. točki (b) Uredbe i načela ograničenja pohrane utvrđenog u članku 5. stavku 1. točki (e) Uredbe.
- 20 Podaci o klijentima koje je tužitelj unio u bazu podataka za testiranje koja je pogodena povredom podataka prikupljeni su u svrhu sklapanja ugovorâ o pretplati, u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) Uredbe, a zakonitost tog prikupljanja tuženik nije dovodio u pitanje.
- 21 Sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje mijenja li se svrha prikupljanja i obrade podataka kopiranjem podataka u drugu bazu podataka, koji su prikupljeni u ograničene svrhe, što je nesporno među strankama. Također je potrebno utvrditi je li sa svrhom prikupljanja podataka usklađena izrada baze podataka za testiranje (odnosno pohrana u drugom unutarnjem sustavu podataka koji su prikupljeni u navedenu ograničenu svrhu) i nastavak obrade podataka o klijentima na taj način.
- 22 Sud koji je uputio zahtjev smatra da načelo ograničavanja svrhe ne pruža jasne naznake o tome u kojim je unutarnjim sustavima voditelj obrade ovlašten obrađivati zakonito prikupljene podatke, niti o tome može li navedeni voditelj

takve podatke kopirati u bazu podataka za testiranje a da se pritom ne promijeni svrha prikupljanja podataka.

- 23 Ako izrada baze podataka za testiranje (odnosno pohrana podataka u drugi unutarnji sustav) nije usklađena sa svrhom prikupljanja podataka, sud koji je uputio zahtjev u pogledu načela ograničenja pohrane postavlja pitanje je li, s obzirom na to da svrha obrade podataka o klijentima u drugoj bazi podataka nije bila ispravak pogrešaka nego sklapanje ugovorâ, potrebno razdoblje pohrane određeno ispravkom pogrešaka ili izvršenjem ugovornih obveza.
- 24 [omissis] [postupovna razmatranja nacionalnog prava]
- 25 [omissis] [postupovna razmatranja nacionalnog prava]

Završni dio

Budimpešta, 21. siječnja 2021.

[omissis] [potpisi]

RADNI DOKUMENT